

UMEÅ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

SLUTLIGT BESLUT
2015-06-01
Meddelat i
Umeå

Mål nr M 1234-15

SÖKANDE

Sjöfartsverket
601 78 Norrköping

Ombud: Lisa Lewander
Sjöfartsverket
601 78 Norrköping

SAKEN

Förordnande av sakkunnig enligt 9 kap. 4 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet

AVGÖRANDE

Länsstyrelsen i Norrbottens län förordnas enligt 9 kap. 4 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet som sakkunnig att på Sjöfartsverkets bekostnad göra nödvändiga undersökningar i form av kontrollprogram avseende effekter på reproduktion av sik och siklöja genom muddringsarbeten inom Projektet Malmporten, Luleå skärgård.

Dok.Id 233608

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 138 901 04 Umeå	Nygatan 45	090-17 21 00 E-post: mmd.umea@dom.se www.domstol.se	090-77 18 30	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

YRKANDE M.M.

Sjöfartsverket har ansökt om förordnande av sakkunnig enligt 9 kap. 4 § lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet för undersökningar i form av kontrollprogram avseende effekter på reproduktion av sik och siklöja genom muddringsarbeten inom Projektet Malmporten, Luleå skärgård.

Länsstyrelsen i Norrbottens län, Fiskeutredningsgruppen, har förklarat att den åtar sig att som sakkunnig utföra de undersökningar som efterfrågats av Sjöfartsverket.

SKÄL

Sjöfartsverket vill bedriva vattenverksamhet men har ännu inte ansökt om tillstånd. Eftersom Sjöfartsverket har begärt att en sakkunnig förordnas, bör ett sådant förordnande lämnas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 428)

Överklagande senast den 22 juni 2015.

Lisa Hedlund

Åsa Larsson

I domstolens avgörande har tf. rådmannen Lisa Hedlund och tekniska rådet Åsa Larsson deltagit.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR

- SLUTLIGT BESLUT I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens beslut ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från beslutets datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i beslutet.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och mil-

jööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. det beslut som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för beslutet och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens beslut som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden personligen eller genom ombud.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av beslutet.

Handläggare, direkttelefon

Lisa Lewander, 010-4786056

Datum

2015-05-19

Vår beteckning

15-01494

Er datum

Er beteckning

Mark- och miljödomstolen vid Umeå TR
901 04 Umeå

BEGÄRAN

Sökande: Sjöfartsverket
601 78 Norrköping

Ansvarig handläggare: se ovan

Saken: Begäran om förordnande av sakkunnig enligt 9 kap. 4 § lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet (LSV)

Domstols behörighet: Begäran avser Norrbottens län

Yrkande

Sjöfartsverket yrkar att Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt enligt 9 kap. 4 § LSV förordnar Fiskeutredningsgruppen, Länsstyrelsen i Norrbottens län, att såsom sakkunnig och på Sjöfartsverkets bekostnad utföra kontrollprogram avseende effekter på reproduktion av sik och siklöja genom muddringsarbeten inom Projektet Malmporten Luleå skärgård.

Uppdragets närmare omfattning framgår av bilaga 1.

Besöksadress

Östra Promenaden 7, Norrköping

Telefon

0771-63 00 00

Organisationsnummer

202100-0654

Postadress

601 78 Norrköping

E-post

sjofartsverket@sjofartsverket.se

Grunder m.m.

Projekt Malmporten är ett gemensamt projekt mellan Sjöfartsverket, Luleå Hamn, Luleå kommun och Trafikverket som syftar till att utföra kapacitets- och säkerhetshöjande förbättringar av farlederna till Luleå Hamn samt utöka hamnens förmåga och tillgänglighet.

Sjöfartsverket kommer inom ramen för det Projekt Malmporten att lämna in en ansökan om tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap miljöbalken i form av fördjupning, breddning och förbättrade sjösäkerhetsanordningar för farlederna in mot hamnen samt dispens för dumpning av icke förorenade överskottsmassor från muddringarna enligt 15 kap miljöbalken till Mark- och miljödomstolen under hösten-15.

Vid samråd med Fiskeutredningsgruppen i Länsstyrelsen i Norrbottens län har en diskussion om kontrollprogram för fiskyngelinventering förts. Fiskeriutredningsgruppen har föreslagit ett upplägg där de, i egenskap av såväl tillsynsmyndighet som sakkunnig, utökar den befintliga provtagningsverksamheten för att också omfatta vattenområden som påverkas av projekt Malmporten. Genom ett förordnande kommer kontrollprogrammets omfattning och upplägg att garanteras under projekttiden.

Skälen för ett sakkunnigförordnande är att Fiskeutredningsgruppen regelbundet bedriver kontrollverksamheter i Luleå skärgård och har god kunskap om metodiken för yngelinventeringar då länsstyrelsen deltagit i projektet "Norrsik". Fiskeriutredningsgruppen har också en mycket god lokalkännedom, vilket är avgörande för ett bra val av undersökningslokaler. Man har också många års erfarenheter av yngelinventeringar i Norrbottens skärgård samt dokumenterad erfarenhet av yngelinventeringar i muddringsområden (hamnen Kumpula, Haparanda Sandskär 2013), vilket innebär att resultaten kan jämföras med data från andra pågående yngelundersökningar i Luleå skärgård.

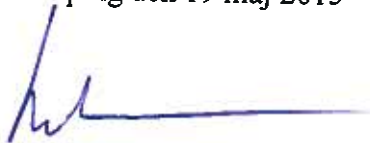
Mot bakgrund av ovanstående är det Sjöfartsverkets uppfattning att Fiskeriutredningsgruppen i Länsstyrelsen i Norrbottens län ska förordnas som sakkunnig att på Sjöfartsverkets bekostnad utföra kontrollprogram avseende effekter på reproduktion av sik och siklöja genom muddringsarbeten inom Projektet Malmporten Luleå skärgård.

Handläggning

Ansökningsavgift om 450 kr kommer att erläggas av Sjöfartsverket.

Då yngelinventering bör påbörjas senast första veckan i juni 2015, hemställer Sjöfartsverket om en snabb handläggning.

Norrköping den 19 maj 2015

Lisa Lewander
TF Enhetschef Juridik, Sjöfartsverket

Thomas Hasselborg

2015-05-09

Fiskeutredningsgruppen

Länsstyrelsen Norrbotten

010/2255307

Skärgårdsutveckling SKUTAB AB

Inre Ringvägen 52

915 31 Robertsfors

Effekter på reproduktion av sik och siklöja genom muddringsarbeten inom Projektet Malmporten Luleå skärgård.

Inledning

Länsstyrelsen Norrbotten genom Fiskeutredningsgruppen har av Sjöfartsverket blivit ombedd att upprätta ett förslag till kontrollprogram för att följa rekryteringen av sik och siklöja inom projektet Malmporten. Kontrollprogrammet syftar till att följa påverkan av främst grumlingar som uppstår genom muddring och dumpning. Programmet omfattar undersökningar i tre steg:

- 1) Innan vattenverksamheten påbörjas (åren 2015-16),
- 2) under de år som arbeten i vatten pågår samt
- 3) tre år efter arbetet har avslutats.

Effekter på fisk och fiske genom grumlingar orsakade av muddring och dumpning kan indelas i direkta och bestående. Till de direkta effekterna brukar räknas de konsekvenser som grumlingar ger genom att fisk undviker området för grumling samt den påverkan som sedimenterade grumlingar ger på lek- och rekryteringshabitat genom överlagring av rom och näringsdjur. Långtidspåverkan består ofta av att lek- och rekryteringshabitat förstörs/begränsas varför en bestående rekryteringsskada uppstår. I ett öppet system där fiskinvandring sker brukar effekten inte bli lika synlig som i mer slutna system då bruset från omgivande rekrytering kan överbygga en lokal rekryteringsskada. Vi mindre arbeten brukar tillstånd villkoras så att arbetet förläggas till den mer ekologisk stabila perioden juli-september. För detta arbete förutsätts kontinuerlig drift under hela perioden för öppet vatten, maj-november, varför villkorad drift inte är tillämbart för att begränsa negativ påverkan på fisk och fiskrekrytering.

Metoder

Kontrollprogrammet följer den metod som Vilt och fiskeriforskningsinstitutet i sin arbetsrapport 2012, rekommenderar för att följa rekrytering av sik och siklöja.

Landvadningen utfördes med finmaskig not, en millimeters maska, som dras mot land i ett 20 meter långt och ca 1 meter brett varp. Vid varje provtagningspunkt utförs fem skilda notningar som upprepas inom en vecka. Fångstens volym mäts upp i ml och ett prov om ca 50 ml konserveras för artbestämning och längdmätning i laboratorium.

Lokalernas morfologi d.v.s. klassning av strandens bottensubstrat, täckningsgrad av substrat på botten och typ av täckande material beskrevs efter instruktionen för notinventering. Vidare antecknas omgivningsdata som rådande väderförhållande, vindstyrka, vindens riktning, våghöjd (subjektiv bedömning efter 5 klasser) samt vattentemperatur.

Artbestämning av siklöja och sik utförs efter en av Alpo Huhmarniemi (VFFI) framtagen bestämningsnyckel för individer som har nått upp till 30 mm längd, utvecklingsstadium fyra till fem efter Evropejtseva 1948. Bestämningen utgår från tre nycklar som skiljer arterna åt, under- eller överbett, positionen för ryggfena/brösthfena samt pigmenteringens framträdande. Siklöja har underbett, rak linje i förhållandet rygg-/bukfena samt mörkare pigmentering. Sik har mer eller mindre framträdande överbett, bukfenan är förskuten till en linje bakom ryggfenans framkant samt ljusare pigmenteringen.

Provtagningslokaler och kontrollprogrammets omfattning

Kontrollprogrammet utfördes genom landvadningar vid två områden, Arbetsområdet samt referensområde i Luleå norra skärgård och i Norrbottens nordöstra skärgård. Totalt omfattas kontrollprogrammet av 30 provpunkter som fiskas två gånger under försommaren, vanligen under juni månads två första veckor, totalt 60 observationer.

Arbetsområdet indelas i fyra lokaler, Luleälven Klubbviken, Sandöklubb/Sandöbådan, nordvästra området av Stobrändön samt norra spetsen av Sandgrönan.

Referensdata hämtas in från två punkter i Luleå norra skärgård, Långön och Skogskäret. Utöver dessa finns möjlighet att följa rekryteringen vid två lokaler som används för andra undersökningar, udden på norra Sandskär och badplatsen Storöhamn.

Kartmaterial bifogas över samtliga lokaler

Provtagningarna inleds under första vecka i juni innevarande år och upprepas därefter till arbetet har slutförts och provotid förflutit. Sammaställning av insamlad/analyserad data redovisas årligen under december månad.

Förordnade

Sjöfartsverket kan hos Mark och Miljödomstolen söka att Fiskeutredningsgruppen, Länsstyrelsen i Norrbottens län, förordnas att utföra undersökningar enligt lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet(SFS 1998:812) 9 kap 4 § innan ansökan inlämnats och/eller enligt Miljöbalken 22 kap 12 § (SFS 1998: 808) att förordnas som sakkunnig att utreda skada om allmänt fiske och avge sakkunnige utlåtande.

Budget 2015.

Fältarbete 100 timmar a´ 425 kr	42500
Transportkostnader	5000
Drift och förbrukningsmateriel	2000
Laboratoriearbeten 60 timmar a´425	25 500
Rapportskrivning 20 timmar a´ 425 kr	8 500
Summa kronor	83 500 kr